

Българската кларинетна школа¹

Спиро Петков

Кое ни дава основание да говорим за оригинална българска кларинетна школа и как тя се усъвършенства и утвърждава в годините? На тези въпроси дава отговор **проф. д-р Сава Д. Димитров** в книгата си, посветена на тази изключително важна тема за българската музикална култура и образование. Сериозно внимание в нея се отделя на особеностите, свързани със зараждането на кларинетното изкуство, на личностите в него – инструменталисти и педагози, на които се дължи формирането на тази школа. Сред тях се открояват имената на Никола Стефанов, патриарха на духовите инструменти в България; Стоян Стоянов, един от първите педагози кларинетисти в Държавната музикална академия от самото начало на професионалното музикално образование у нас; Сава Димитров (дядо на автора на книгата), създател на българската школа по кларинет, успял да наложи новата френска система „Бьом“ сред българското музикантство; Петко Радев, Борис Петков, Димитър С. Димитров, с ярък принос за стабилизирането на традициите ѝ.

Преминаването към системата „Бьом“ има силно въздействие върху качеството на обучение по кларинет в Музикалната академия и не случайно авторът обръща особено внимание на този факт. Промяната в конструкцията на инструментите, използвани в учебната и изпълнителската практика, е повратен момент, който поставя ново начало и изцяло променя насоките на развитие, открива нов хоризонт към едно по-високо изпълнителско майсторство за кларинетистите. Новите технически възможности на инструментите от системата „Бьом“ изискват и нов метод за тяхното овладяване, както и нов, специално създаден за целите на това обучение инструктивен материал. Именно това успява да направи проф. Сава Димитров и по този начин да изгради основите на оригинална българска школа по кларинет. От 50-те до 80-те години на ХХ век са публикувани неговата „Школа за кларинет“, „Етюди за кларинет“ в осем тетрадки, отделно „Технически етюди за кларинет“, „Етюди в народен тон“, сборници с пиеси от български композитори и сборници с пиеси от чужди автори. Всички тези издания са създадени, за да съдействат

¹ Сава Д. Димитров. Българската кларинетна школа. Характеристика, методи на обучение, интерпретаторски подход. София, 2007.

за изграждането на стройна методическа система на обучение, съобразена с конкретните педагогически изисквания на преподаването по кларинет. Затова авторът на книгата проф. Сава Д. Димитров обстойно разглежда упражненията, включени в Школата, етюдите от различните тетрадки, както и появилите се по-късно материали от други автори, като изяснява точно предназначението им и какви конкретни резултати се постигат чрез използването им в практиката. Така чрез тях той успява да предаде и една ясна картина на правилата и принципите, заложи в българската школа за кларинет. Немалка част от труда е посветена на основните методи, прилагани в нея, изграждащи цялостно кларинетиста, както и на спецификата във вътрешното ѝ развитие, даваща възможност за оригинална интерпретация на известни творби от световната литература за кларинет.

По безспорен начин авторът на книгата показва, че кларинетната школа в България чрез активната дейност не само на своя създател проф. Сава Димитров, но и на всички негови последователи педагози съхранява традициите и тези традиции имат своето бъдеще.